

Varkensgezondheid | In Nederland groeit het aantal bedrijven dat vrij is van specifieke ziektekiemen

SPF opstarten om rendement en werkgenot

JOS THELOSEN

Varkenshouders die met SPF beginnen, worden gezien als pioniers op het gebied van gezondheid. De vraag naar varkens die vrij zijn van bepaalde ziektekiemen neemt toe. Dit is cruciaal voor de continuïteit. SPF schreeft het rendement en werkgenot op.

ACHTERGROND

De signalen wijzen uit dat het aantal Specific Pathogen Free (SPF)-varkensbedrijven in Nederland blijft toenemen.

Rick Janssen, varkensarts bij De Varkenspraktijk: 'Binnen onze praktijk hebben we tot nu toe 23 locaties met SPF zeugen en/of vleesvarkens waar wij alleen op maandag terecht kunnen voor gezondheidsbegeleiding. Bovendien staan drie bedrijven op het punt via depop-repop SPF te starten. Een aanzienlijke uitbreiding van SPF-bedrijven binnen onze praktijk.'

SPF-VARIANTEN

De exacte definitie van wat in de volksmond SPF heet, verschilt nogal eens. Volgens de Amerikaanse standaard zijn varkensbedrijven SPF als ze vrij zijn van PRRS (Abortus blauw), Mycoplasma, APP (eenzijdige longontsteking) en Vibrio (Brachyspira) zonder te vaccineren tegen een van die kiemen.

Maar als deze definitie zou worden toegepast, zouden slechts enkele kernfokbedrijven en ki-stations in Nederland de SPF-status mogen voeren.

Grote zeugenbedrijven staan in de SPF-startblokken

Dat het aantal bedrijven met SPF-varkens in Nederland gaat toenemen, staat voor de Linijeshof-varkensarts Pieter van Rengen als een paal boven water. 'Alleen al de vraag van consumenten naar vlees van varkens die zonder antibiotica zijn grootgebracht, is een aanzager voor SPF.' Menig varkenshouder met meer dan duizend zeugen staat volgens hem

Er zijn zeugenhouders die SPF-opfokzeugen aankopen om de gezondheidsstatus van hun conventionele zeugenbedrijven te verbeteren.

Foto: De Snuitgeverij

'De kans op het doorbreken van een besmetting met het PRRS-veldvirus is zeker in varkensdichte regio's te groot. Dat virus verspreidt zich via de lucht', zegt Janssen. 'Daarom is de Europese definitie van SPF op dit punt bijgesteld; zeugen worden gevaccineerd tegen PRRS, maar het bedrijf en de biggen moeten aantoonbaar vrij zijn van het veldvirus.'

Dierenarts Karien Koenders,

adviseur gezondheid bij Topigs Norsvin, geeft aan dat diverse varianten van SPF in de Nederlandse praktijk voorkomen.

'Onze kernfokbedrijven Van Beek en Van de Peut leveren SPF-varkens. Maar er zijn diverse SPF-varkensbedrijven die bijvoorbeeld vrij zijn van APP en Mycoplasma, maar wel positief testen op PRRS. Dergelijke bedrijven houden het PRRS-virus onder controle via vaccinatie.'

Het is lastig te achterhalen hoeveel SPF-varkensbedrijven precies in Nederland actief zijn. Er is geen centrale database met de exacte gezondheidsstatus van varkensbedrijven. Ook organisaties als GD en de NVWA houden dat niet bij.

Het is aan de individuele varkenshouder of ketenconcepten om gezondheidseisen te stellen en monitoren.

In de praktijk komt het SPF-opstarten van een varkensbedrijf steeds vaker voor, constateren Koenders en Janssen. Pioniers plaatsen luchtfilters en starten puur vanwege het extra rendement en

'Bij lage biggenprijzen is investering sneller terugverdiend'

werkgenot met SPF. Ze zien wel hoe lang ze kunnen profiteren van die voorsprong in diergezondheid.

'Maar ook als gezondheidskosten fors oplopen en de biggenafzet grote problemen oplevert, raad ik depop-repop met SPF-opfokzeugen aan', zegt Janssen. Hij adviseert dat te doen in een periode met lage biggenprijzen.

'Dan is zo'n investering sneller terugverdiend.' Voor de financiering van een zeugenstapel met een hoge gezondheid moet de bank ook mee. Janssen vindt het jammer dat SPF in die wereld nog zo onbekend is.

Koenders ziet dat conventionele varkenshouders meer met het verhogen van de gezondheidsstatus bezig zijn. De hygiënemaatregelen worden aangescherpt en aandacht voor quarantaine en adaptatie van opfokzeugen op vermeerderingsbedrijven groeit.

'Zeker zeugenhouders die SPF-opfokzeugen aankopen om de gezondheidsstatus van hun bedrijf te verbeteren, zien het belang in van een goede quarantaine en adaptatieperiode', zegt de dierenarts.

'Vrij van APP en Mycoplasma worden die bedrijven niet, maar die ondernemers weten wel de infectiedruk te verlagen.'